

Bruksela, 24 czerwca 2021 r.
(OR. en)

10113/21

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2020/0036(COD)

CODEC 957
CLIMA 159
ENV 455
ENER 299
PE 76

NOTA INFORMACYJNA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) – Wynik pierwszego czytania w Parlamencie Europejskim (Bruksela, 23–24 czerwca 2021 r.)

I. WPROWADZENIE

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE oraz Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych uzgodnień dotyczących procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie w sposób nieformalny kontaktowały się ze sobą w celu osiągnięcia porozumienia w sprawie tego dossier w pierwszym czytaniu.

W związku z tym sprawozdawczyni, Jytte GUTELAND (S&D, SE), przedstawiła w imieniu Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności poprawkę nr 176 do wyżej wymienionego wniosku dotyczącego rozporządzenia i poprawkę nr 177 do rezolucji ustawodawczej, zawierającą oświadczenie Komisji. Poprawki te uzgodniono podczas nieformalnych kontaktów, o których mowa powyżej. Ponadto grupa polityczna ID zgłosiła jedną poprawkę (poprawka nr 178).

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania na sesji plenarnej w dniu 24 czerwca 2021 r. przyjęto kompromisową poprawkę (poprawka nr 176) do wyżej wspomnianego wniosku dotyczącego rozporządzenia oraz poprawkę nr 177 do projektu rezolucji ustawodawczej. Nie przyjęto poprawki nr 178. Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji jest równoznaczny ze stanowiskiem Parlamentu w pierwszym czytaniu, zawartym w rezolucji ustawodawczej Parlamentu, którą przedstawiono w załączniku do niniejszej noty².

Stanowisko Parlamentu odzwierciedla wcześniejsze uzgodnienia między instytucjami. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić to stanowisko.

Akt zostanie wówczas przyjęty w brzmieniu odpowiadającym stanowisku Parlamentu.

² Wersja stanowiska Parlamentu przedstawiona w rezolucji ustawodawczej zawiera oznaczenia zmian wprowadzonych poprawkami do wniosku Komisji. Tekst dodany do tekstu Komisji oznaczono ***pogrubieniem i kursywą***. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „■”.

P9_TA(2021)0309

Europejskie prawo o klimacie *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniającego rozporządzenie (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (COM(2020)0080 – COM(2020)0563 – C9-0077/2020 – 2020/0036(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2020)0080) oraz zmieniony wniosek (COM(2020)0563),
- uwzględniając art. 294 ust. 2 i art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C9-0077/2020),
- uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając uzasadnione opinie przedstawione – na mocy protokołu nr 2 w sprawie stosowania zasad pomocniczości i proporcjonalności – przez francuski Senat, Pierwszą Izbę Parlamentu Niderlandzkiego i Radę Związkową Austrii, w których stwierdzono, że projekt aktu ustawodawczego nie jest zgodny z zasadą pomocniczości,
- uwzględniając opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 15 lipca 2020 r.¹ oraz z dnia 29 października 2020 r.²,
- uwzględniając opinię Komitetu Regionów z dnia 2 lipca 2020 r.³,
- uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 74 ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 5 maja 2021 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia stanowiska Parlamentu, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 59 Regulaminu,

¹ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 143.

² Dz.U. C 10 z 11.1.2021, s. 69

³ Dz.U. C 324 z 1.10.2020, s. 58.

- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Przemysłu, Badań Naukowych i Energii, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego oraz Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (A9-0162/2020),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;⁴
 2. przyjmuje do wiadomości oświadczenia Komisji załączone do niniejszej rezolucji;
 3. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 4. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

⁴ Niniejsze stanowisko zastępuje poprawki przyjęte dnia 8 października 2020 r. (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0253).

Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 24 czerwca 2021 r. w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/... w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) No 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinie Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁵,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁶,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą⁷,

⁵ Dz.U. C 364 z 28.10.2020, s. 143, i Dz.U. C 10 z 11.1.2021, s. 69.

⁶ Dz.U. C 324 z 1.10.2020, s. 58.

⁷ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 24 czerwca 2020 r.

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) ***Zagrożenie egzystencjalne, które stwarza zmiana klimatu, wymaga od Unii i państw członkowskich zwiększenia poziomu ambicji i zintensyfikowania działań w dziedzinie klimatu. Unia zobowiązała się zintensyfikować wysiłki zmierzające do zaradzenia zmianie klimatu oraz wdrażać porozumienie paryskie przyjęte na podstawie Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu („porozumienie paryskie”)⁸, w oparciu o zapisane w nim zasady oraz najlepszą dostępną wiedzę naukową w kontekście długoterminowego celu dotyczącego temperatury określonego w porozumieniu paryskim.***
- (2) W swoim komunikacie z dnia 11 grudnia 2019 r. zatytułowanym „Europejski Zielony Ład” (zwanym dalej „Europejskim Zielonym Ładem”) Komisja przedstawiła nową strategię na rzecz wzrostu gospodarczego mającą na celu przekształcenie Unii w sprawiedliwe i dostatnie społeczeństwo, którego gospodarka będzie nowoczesna, zasobooszczędna i konkurencyjna i w którym w 2050 r. nie będzie emisji netto gazów cieplarnianych, a wzrost gospodarczy będzie oddzielony od wykorzystania zasobów. Celem Europejskiego Zielonego Ładu jest również ochrona, zachowanie i poprawa kapitału naturalnego Unii oraz ochrona zdrowia i dobrostanu obywateli przed zagrożeniami i negatywnymi skutkami związanymi ze środowiskiem. Jednocześnie transformacja musi być sprawiedliwa i sprzyjająca włączeniu społecznemu, tak by nikt nie był pozostawiony samemu sobie.

⁸ *Dz.U. L 282 z 19.10.2016, s. 4.*

- (3) Raport specjalny Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) z 2018 r. na temat wpływu globalnego ocieplenia o 1,5 °C w porównaniu z poziomem sprzed epoki przemysłowej i związanych z nim globalnych scenariuszy emisji gazów cieplarnianych w kontekście wzmocnienia globalnej reakcji na zagrożenie zmianą klimatu, zrównoważonego rozwoju i działań na rzecz likwidacji ubóstwa stanowi solidną podstawę naukową do przeciwdziałania zmianom klimatu i wskazuje, że ***należy szybko zintensyfikować działania*** w dziedzinie klimatu ***i kontynuować przejście na gospodarkę neutralną dla klimatu***. Raport ten potwierdza, że należy jak najszybciej ograniczyć emisje gazów cieplarnianych i że ocieplenie klimatu należy ograniczyć do 1,5 °C, w szczególności z myślą o zmniejszeniu prawdopodobieństwa wystąpienia ekstremalnych zdarzeń pogodowych ***i osiągnięcia punktów krytycznych***. W swoim r. raporcie z globalnej oceny różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych z 2019 r. Międzyrządowa Platforma Naukowo-Polityczną w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów (IPBES) wskazała na to, że na całym świecie dochodzi do utraty różnorodności biologicznej, a zmiana klimatu jest trzecią w kolejności najważniejszą przyczyną tego zjawiska.
- (4) Aby przyczynić się do transformacji gospodarczej i społecznej, ***wysokiej jakości*** zatrudnienia, ***zrównoważonego*** wzrostu gospodarczego oraz osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również do tego, by w ***sposób*** sprawiedliwy, ***zrównoważony społecznie, uczciwy i*** racjonalny pod względem kosztów ***osiągnąć długoterminowy cel dotyczący temperatury przewidziany*** w porozumieniu paryskim, pierwszorzędne znaczenie ma ustalony długoterminowy cel.

- (5) *Konieczne należy się również zająć związanymi z klimatem coraz większymi zagrożeniami dla zdrowia, w tym coraz częstszymi i coraz bardziej intensywnymi falami upałów, pożarami lasów i powodziami, zagrożeniami dla bezpieczeństwa żywności i wody oraz bezpieczeństwa żywnościowego i wodnego, a także pojawianiem się i rozprzestrzenianiem chorób zakaźnych. Zgodnie z zapowiedzią zawartą w komunikacie z 24 lutego 2021 r. zatytułowanym „Budując Europę odporną na zmianę klimatu – nowa Strategia w zakresie przystosowania do zmiany klimatu” Komisja uruchomiła europejskie obserwatorium ds. klimatu i zdrowia w ramach europejskiej platformy przystosowania się do zmiany klimatu Climate-ADAPT, aby lepiej zrozumieć, przewidywać i minimalizować zagrożenia dla zdrowia spowodowane zmianą klimatu.*
- (6) *Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z zasadami uznanymi w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, w szczególności jej art. 37 mającym na celu wspieranie uwzględniania w politykach Unii gwarancji wysokiego poziomu ochrony środowiska i poprawy jego jakości zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.*

- (7) *Działania na rzecz klimatu powinny stanowić dla wszystkich sektorów gospodarki w Unii okazję do tego, aby pomóc jej zapewnić wiodącą pozycję w przemyśle światowym w zakresie innowacji. Dzięki unijnym ramom regulacyjnym i działaniom podejmowanym przez przemysł możliwe jest oddzielenie wzrostu gospodarczego od emisji gazów cieplarnianych. Na przykład w latach 1990–2019 emisje gazów cieplarnianych zmniejszyły się o 24 %, podczas gdy w tym samym okresie gospodarka wzrosła o 60 %. Bez uszczerbku dla wiążących przepisów i innych inicjatyw przyjętych na poziomie Unii, wszystkie sektory gospodarki – w tym energetyka, przemysł, transport, sektor ciepłowniczy i chłodniczy, a także budownictwo, rolnictwo, gospodarka odpadami i gruntami, zmiana użytkowania gruntów i leśnictwo – powinny odgrywać rolę w dążeniach do osiągnięcia neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r. niezależnie od tego, czy sektory te są objęte systemem handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii („EU ETS”). Aby zwiększyć zaangażowanie wszystkich podmiotów gospodarczych, Komisja powinna ułatwiać prowadzenie dialogu i tworzenie partnerstw w poszczególnych sektorach poprzez zbliżenie do siebie kluczowych zainteresowanych stron w sposób pluralistyczny i reprezentatywny, tak by zachęcić same sektory do opracowania orientacyjnych dobrowolnych planów działania i zaplanowania ich transformacji w kierunku osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 r. Takie plany działania mogłyby wnieść cenny wkład we wspieranie sektorów w planowaniu inwestycji niezbędnych do przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu, a także mogłyby przyczynić się do większego zaangażowania sektorów w poszukiwanie rozwiązań neutralnych dla klimatu. Takie plany działania mogłyby również uzupełniać istniejące inicjatywy, w tym europejski sojusz na rzecz baterii i europejski sojusz na rzecz czystego wodoru, które wspierają współpracę przemysłową w procesie przechodzenia na neutralność klimatyczną.*

- (8) W porozumieniu paryskim, w art. 2 ust. 1 lit. a), wyznaczono długofalowy cel **dotyczący** temperatury, ***a celem tego porozumienia jest wzmocnienie światowej reakcji na zagrożenie zmianą klimatu poprzez zwiększenie zdolności*** przystosowania się do negatywnych skutków zmiany klimatu, jak określono w jego art. 2 ust. 1 lit. b), oraz poprzez zapewnienie spójności przepływów finansowych z kierunkiem działań na rzecz niskiego poziomu emisji gazów cieplarnianych i rozwoju odpornego na zmianę klimatu, jak określono w jego art. 2 ust. 1 lit. c). ***Niniejsze rozporządzenie, stanowiące ogólne ramy wkładu Unii w realizację porozumienia paryskiego, powinno zapewnić, aby zarówno Unia, jak i państwa członkowskie wniosły wkład w światową reakcję na zmianę klimatu, zgodnie z porozumieniem paryskim.***
- (9) Podejmowane przez Unię i państwa członkowskie działania w dziedzinie klimatu powinny mieć na celu ochronę ludzi i naszej planety, dobrobytu, dostatku, ***gospodarki***, zdrowia, integralności ekosystemów i różnorodności biologicznej przed zagrożeniem wynikającym ze zmiany klimatu, w kontekście Agendy Organizacji Narodów Zjednoczonych na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 i w ramach dążenia do realizacji celów porozumienia paryskiego, a także osiągnięcie jak największego dobrobytu z uwzględnieniem ograniczeń planety oraz zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności społeczeństwa na skutki zmiany klimatu. ***W związku z tym działania Unii i państw członkowskich powinny opierać się na zasadzie ostrożności i zasadzie „zanieczyszczający płaci”, ustanowionych w Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, a także powinny uwzględniać zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”, określoną w przepisach dotyczących unii energetycznej, oraz zasadę „nie szkodzić”, określoną w Europejskim Zielonym Ładzie.***

- (10) Osiągnięcie neutralności klimatycznej powinno wymagać wkładu ze strony wszystkich sektorów gospodarki, *w których emisje lub pochłanianie gazów cieplarnianych są uregulowane prawem Unii.*
- (11) *Z uwagi na istotny wpływ produkcji i zużycia energii na poziom emisji gazów cieplarnianych niezbędne jest przejście na bezpieczne, zrównoważone, przystępne cenowo i chronione systemy energetyczne oparte na wykorzystaniu źródeł odnawialnych, sprawnie działającym wewnętrznym rynku energii oraz poprawie efektywności energetycznej, przy zmniejszeniu ubóstwa energetycznego. Ważnymi czynnikami napędzającymi realizację celu neutralności klimatycznej są również transformacja cyfrowa, innowacje technologiczne oraz badania i rozwój.*
- (12) Unia ■ dysponuje ramami regulacyjnymi, które umożliwiają osiągnięcie unijnego celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., **uzgodnionego w 2014 r., przed wejściem w życie porozumienia paryskiego.** W skład prawodawstwa realizującego ten cel wchodzi między innymi dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2003/87/WE⁹, w której ustanawia się EU ETS, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842¹⁰, na podstawie którego wprowadzono krajowe cele w zakresie ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2030 r., oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841¹¹ zawierające wymóg, by państwa członkowskie osiągnęły równowagę między emisjami gazów cieplarnianych a ich pochłanianiem w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem.

⁹ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, s. 32).

¹⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/842 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie wiążących rocznych redukcji emisji gazów cieplarnianych przez państwa członkowskie od 2021 r. do 2030 r. przyczyniających się do działań na rzecz klimatu w celu wywiązania się z zobowiązań wynikających z Porozumienia paryskiego oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 26).

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1).

- (13) ***EU ETS jest zasadniczym elementem unijnej polityki klimatycznej i stanowi jej kluczowe narzędzie ograniczania emisji gazów cieplarnianych w opłacalny sposób.***
- (14) W swoim komunikacie z dnia 28 listopada 2018 r. zatytułowanym „Czysta planeta dla wszystkich: Europejska długoterminowa wizja strategiczna dobrze prosperującej, nowoczesnej, konkurencyjnej i neutralnej dla klimatu gospodarki” Komisja przedstawiła wizję osiągnięcia zerowych emisji gazów cieplarnianych netto w Unii do 2050 r. w drodze sprawiedliwej społecznie i racjonalnej pod względem kosztów transformacji.
- (15) Za pośrednictwem pakietu „Czysta energia dla wszystkich Europejczyków” z dnia 30 listopada 2016 r. Unia realizuje ambitny program dekarbonizacji, w szczególności poprzez budowanie silnej unii energetycznej w oparciu o cele na 2030 r. w zakresie efektywności energetycznej i wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych określone w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE¹² i 2018/2001/UE¹³ oraz poprzez wzmocnienie odnośnego ustawodawstwa, w tym dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/31/UE¹⁴.
- (16) Unia jest światowym liderem w przechodzeniu na neutralność klimatyczną i zdecydowanie dąży do wsparcia w wyznaczeniu ambitniejszych celów dla reszty świata oraz wzmocnienia globalnej reakcji na zmiany klimatu, wykorzystując do tego celu wszelkie narzędzia, jakimi dysponuje, w tym dyplomację klimatyczną.

¹² Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r. w sprawie efektywności energetycznej, zmiany dyrektyw 2009/125/WE i 2010/30/UE oraz uchylecia dyrektyw 2004/8/WE i 2006/32/WE (Dz.U. L 315 z 14.11.2012, s. 1).

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

¹⁴ Dyrektywa 2010/31/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków (Dz.U. L 153 z 18.6.2010, s. 13).

- (17) Unia powinna kontynuować swoje działania w dziedzinie klimatu i utrzymać wiodącą na świecie pozycję w tej dziedzinie po roku 2050, aby chronić ludzi i planetę przed zagrożeniami związanymi ze zmianą klimatu, dążąc do osiągnięcia **długoterminowego celu dotyczącego** temperatury **określonego** w porozumieniu paryskim i działając w oparciu o **oceny** naukowe IPCC, **IPBES i Europejskiego naukowego komitetu doradczego ds. zmiany klimatu, a także oceny innych organów międzynarodowych**.
- (18) *W przypadku partnerów międzynarodowych, którzy nie mają takich samych standardów ochrony klimatu jak Unia, wciąż istnieje ryzyko ucieczki emisji. Komisja zamierza zatem zaproponować mechanizm dostosowywania cen na granicach z uwzględnieniem emisji CO₂ dla wybranych sektorów, aby ograniczyć takie ryzyko w sposób zgodny z zasadami Światowej Organizacji Handlu. Ważne jest ponadto utrzymanie skutecznych zachęt politycznych, które wspierają innowacje i rozwiązania technologiczne umożliwiające przejście na konkurencyjną, neutralną dla klimatu gospodarkę Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu pewności inwestycji.*

- (19) W swojej rezolucji z dnia 15 stycznia 2020 r. Parlament Europejski wezwał do niezbędnej transformacji społeczeństwa w społeczeństwo neutralne dla klimatu najpóźniej do 2050 r., tak by przemiana ta stała się przykładem europejskiego sukcesu, zaś w rezolucji z dnia 28 listopada 2019 r. ogłosił, że na świecie panuje kryzys klimatyczny i środowiskowy.
- Wzywał on również wielokrotnie Unię do podwyższenia celu klimatycznego na 2030 r. oraz do objęcia tego podwyższonego celu niniejszym rozporządzeniem.*** W swoich konkluzjach z dnia 12 grudnia 2019 r. Rada Europejska zatwierdziła cel polegający na osiągnięciu przez Unię neutralności klimatycznej do 2050 r., zgodnie z celami porozumienia paryskiego, a jednocześnie uznała, że niezbędne jest wprowadzenie ram wspomagających, ***które przysłużą się wszystkim państwom członkowskim i obejmą odpowiednie instrumenty, zachęty, wsparcie i inwestycje, tak by transformacja była racjonalna kosztowo, sprawiedliwa, wyważona społecznie i uczciwa oraz uwzględniała różnorodną sytuację wyjściową poszczególnych krajów. Odnotowała ona również, że transformacja będzie wymagała znacznych inwestycji publicznych i prywatnych. W dniu 6 marca 2020 r., Unia przedłożyła swoją długoterminową strategię rozwoju niskoemisyjnego, a w dniu 17 grudnia 2020 r. – swój ustalony na poziomie krajowym wkład, do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC), po ich przyjęciu przez Radę.***

- (20) Unia powinna dążyć do osiągnięcia **do 2050 r. równowagi w całej gospodarce** między antropogenicznymi emisjami gazów cieplarnianych **przez źródła** a pochłanianiem przez pochłaniacze, **a następnie, w razie potrzeby, do osiągnięcia ujemnych emisji. Cel ten powinien obejmować emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w całej Unii, uregulowane przez prawo Unii. Przegląd takich emisji i pochłaniania powinien być możliwy w kontekście rewizji odpowiednich przepisów dotyczących klimatu i energii. Pochłaniacze obejmują** rozwiązania naturalne i technologiczne **zgłoszone do UNFCCC w unijnych wykazach gazów cieplarnianych. Rozwiązania oparte na technologiach wychwytywania i składowania dwutlenku węgla (CCS) oraz technologiach wychwytywania i utylizacji dwutlenku węgla (CCU) mogą odegrać rolę w dekarbonizacji, zwłaszcza w zakresie łagodzenia emisji procesowych w przemyśle, w przypadku państw członkowskich, które wybiorą takie technologie.** Do osiągnięcia ogólnounijnego celu neutralności klimatycznej do 2050 r. powinny wspólnie dążyć wszystkie państwa członkowskie, oraz państwa członkowskie, Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny wprowadzić środki niezbędne do realizacji tego celu. Działania na poziomie Unii będą stanowić istotną część działań potrzebnych do osiągnięcia tego celu.
- (21) **W konkluzjach z dni 8 i 9 marca 2007 r. oraz z dni 23 i 24 października 2014 r. Rada Europejska zatwierdziła odpowiednio unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do roku 2020 i ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030. Przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące określenia unijnego celu klimatycznego na rok 2040 pozostają bez uszczerbku dla przewidzianej w Traktatach roli Rady Europejskiej dotyczącej określania ogólnego kierunku politycznego Unii oraz jej priorytetów w zakresie rozwoju unijnej polityki klimatycznej.**

- (22) *Pochłaniacze dwutlenku węgla odgrywają zasadniczą rolę w procesie transformacji w kierunku neutralności klimatycznej w Unii, a istotny wkład wnoszą w szczególności sektory rolnictwa, leśnictwa i użytkowania gruntów. Zgodnie z zapowiedzią zawartą w swoim komunikacie z dnia 20 maja 2020 r. zatytułowanym „Strategia »Od pola do stołu« na rzecz sprawiedliwego, zdrowego i przyjaznego dla środowiska systemu żywnościowego” Komisja będzie promować nowy ekologiczny model biznesowy, aby nagradzać zarządzających gruntami za redukcję emisji gazów cieplarnianych i pochłanianie dwutlenku węgla w ramach planowanej inicjatywy dotyczącej upraw sprzyjających pochłanianiu dwutlenku węgla przez glebę. Ponadto w swoim komunikacie z dnia 11 marca 2020 r. zatytułowanym „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” Komisja zobowiązała się do opracowania ram regulacyjnych dotyczących certyfikacji usuwania dwutlenku węgla w oparciu o solidne i przejrzyste rozliczanie emisji dwutlenku węgla w celu monitorowania i weryfikacji autentyczności pochłaniania dwutlenku węgla, przy jednoczesnym zapewnieniu braku negatywnego wpływu na środowisko, w szczególności na różnorodność biologiczną, na zdrowie publiczne lub na cele społeczne lub gospodarcze.*

- (23) *Odtwarzanie ekosystemów pomogłoby utrzymać naturalne pochłaniacze, zarządzać nimi i je wzmacniać, a także propagować różnorodność biologiczną i jednocześnie walczyć ze zmianą klimatu. Ponadto dzięki potrójnej roli, jaką pełnią, a mianowicie pochłanianiu, magazynowaniu i zastępowaniu, lasy przyczyniają się do zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do atmosfery, a jednocześnie zapewniają dalszy wzrost lasów i świadczenie wielu innych usług.*

I

- (24) *Wiedza naukowa i najlepsze dostępne, aktualne dane, wraz z opartymi na faktach i przejrzystymi informacjami na temat zmiany klimatu, są niezbędne i muszą stanowić podstawę działań Unii w dziedzinie klimatu oraz dążeń do osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. Należy ustanowić europejski naukowy komitet doradczy ds. zmiany klimatu (zwany dalej „komitetem doradczym”), który – ze względu na swoją niezależność oraz wiedzę naukową i techniczną – będzie służyć jako punkt odniesienia w zakresie wiedzy naukowej związanej ze zmianą klimatu. Komitet doradczy powinien uzupełniać prace Europejskiej Agencji Środowiska (EEA), a jednocześnie niezależnie wykonywać swoje zadania. Jego misja nie powinna pokrywać się z misją IPCC na poziomie międzynarodowym. Należy zatem zmienić rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009¹⁵, aby ustanowić komitet doradczy. W państwach członkowskich, w których istnieją, krajowe organy doradcze ds. klimatu, mogą odegrać ważną rolę, między innymi udzielając właściwym organom krajowym specjalistycznych porad naukowych w zakresie polityki klimatycznej zgodnie z zaleceniem danego państwa członkowskiego. W związku z tym zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia krajowego organu doradczego ds. klimatu, jeśli jeszcze tego nie zrobiły.*

¹⁵ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 401/2009 z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie Europejskiej Agencji Środowiska oraz Europejskiej Sieci Informacji i Obserwacji Środowiska (Dz.U. L 126 z 21.5.2009, s. 13).*

- (25) Transformacja w kierunku neutralności klimatycznej wymaga zmian w całym spektrum polityki oraz wspólnego działania we wszystkich sektorach gospodarki i ze strony wszystkich grup społeczeństwa, co podkreśla Europejski Zielony Ład. W swoich konkluzjach z dnia 12 grudnia 2019 r. Rada Europejska stwierdziła, że wszystkie istotne unijne przepisy i polityki muszą być spójne z celem neutralności klimatycznej i muszą przyczyniać się do jego osiągnięcia, przy jednoczesnym poszanowaniu równych warunków, i zwróciła się do Komisji o zbadanie, czy wymaga to dostosowania istniejących przepisów.
- (26) Zgodnie z zapowiedzią zawartą w Europejskim Zielonym Ładzie Komisja w swoim komunikacie z 17 września 2020 r. zatytułowanym „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. – Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli” oceniła unijny cel redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. Komisja dokonała tego na podstawie kompleksowej oceny skutków i z uwzględnieniem analizy zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii

i klimatu przedłożonych jej na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999¹⁶. W świetle celu osiągnięcia neutralności klimatycznej do 2050 r. należy ograniczyć emisje gazów cieplarnianych do 2030 r. i zwiększyć pochłanianie, tak aby emisje gazów cieplarnianych netto, to znaczy emisje po odliczeniu pochłaniania, zostały zmniejszone w całej gospodarce i na poziomie Unii o co najmniej 55 % do 2030 r. w porównaniu z poziomami z 1990 r. ***Rada Europejska zatwierdziła ten cel w swoich konkluzjach z dni 10 i 11 grudnia 2020 r. Przedstawiła ona również wstępne wytyczne dotyczące jego wdrażania.*** Ten nowy cel Unii na rok 2030 w dziedzinie klimatu jest kolejnym celem zgodnym z art. 2 pkt 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999, a zatem zastępuje ogólnounijny cel w zakresie emisji gazów cieplarnianych na 2030 r. określony w tym punkcie. Ponadto Komisja powinna do dnia 30 czerwca 2021 r. ocenić, w jaki sposób należałoby zmienić stosowne unijne akty prawne wdrażające cel Unii na rok 2030 w dziedzinie klimatu, aby osiągnąć taką redukcję emisji. ***Z uwagi na to Komisja zapowiedziała przegląd odpowiednich przepisów dotyczących klimatu i energii, które zostaną przyjęte w pakiecie obejmującym między innymi odnawialne źródła energii, efektywność energetyczną, użytkowanie gruntów, opodatkowanie energii, normy emisji CO₂ dla pojazdów lekkich, wspólny wysiłek redukcyjny i system EU ETS. Komisja zamierza przeanalizować skutki wprowadzenia dodatkowych środków unijnych, które mogłyby uzupełniać dotychczasowe środki, takie jak środki rynkowe obejmujące silny mechanizm solidarności.***

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1).

- (27) *Zgodnie z ocenami Komisji istniejące zobowiązania na mocy art. 4 rozporządzenia (UE) 2018/841 skutkują pochłanianiem dwutlenku węgla netto, które w 2030 r. wyniesie 225 mln ton ekwiwalentu CO₂. Aby zapewnić, że do 2030 r. zostaną podjęte wystarczające działania łagodzące, należy ograniczyć wkład pochłaniania netto w osiąganie unijnego celu klimatycznego na rok 2030 do tego poziomu. Pozostaje to bez uszczerbku dla przeglądu odnośnego prawodawstwa unijnego w celu umożliwienia osiągnięcia tego celu.*
- (28) *Wydatki z budżetu Unii i Instrumentu Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy ustanowionego rozporządzeniem Rady (UE) 2020/2094¹⁷ przyczyniają się do osiągnięcia celów klimatycznych, ponieważ co najmniej 30 % całkowitej kwoty wydatków przeznaczają się na wspieranie celów klimatycznych, w oparciu o skuteczną metodykę i zgodnie z przepisami sektorowymi.*
- (29) *Ze względu na cel, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., oraz w związku z międzynarodowymi zobowiązaniami wynikającymi z porozumienia paryskiego konieczne są dalsze wysiłki na rzecz stopniowego wycofywania dotacji w energetyce niezgodnych z tym celem, w szczególności w odniesieniu do paliw kopalnych, bez uszczerbku dla działań służących ograniczeniu ubóstwa energetycznego.*

¹⁷ Rozporządzenie Rady (UE) 2020/2094 z dnia 14 grudnia 2020 r. ustanawiające Instrument Unii Europejskiej na rzecz Odbudowy w celu wsparcia odbudowy w następstwie kryzysu związanego z COVID-19 (Dz.U. L 433 I z 22.12.2020, s. 23).

- (30) Aby zapewnić przewidywalność i pewność wszystkim podmiotom gospodarczym, w tym firmom, pracownikom, inwestorom i konsumentom, i zapewnić *stopniową redukcję emisji gazów cieplarnianych z upływem czasu* oraz nieodwracalność przejścia na neutralność klimatyczną, *Komisja powinna, w razie potrzeby, zaproponować unijny pośredni cel klimatyczny na rok 2040, najpóźniej w ciągu sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu przeprowadzonego w ramach porozumienia paryskiego. Komisja może przedstawiać wnioski dotyczące zmiany celu pośredniego, z uwzględnieniem ustaleń płynących z ocen postępów i środków Unii oraz środków krajowych, a także wyników globalnego przeglądu i rozwoju sytuacji międzynarodowej, w tym w zakresie wspólnych ram czasowych dla ustalonych na poziomie krajowym wkładów. Przy okazji przedstawiania wniosku ustawodawczego dotyczącego celu klimatycznego Unii na 2040 r. Komisja powinna opublikować – jako narzędzie służące zwiększeniu przejrzystości i rozliczalności unijnej polityki przeciwdziałania zmianie klimatu – przewidywany orientacyjny budżet emisyjny Unii na lata 2030–2050, określony jako orientacyjna całkowita ilość emisji netto gazów cieplarnianych, które najprawdopodobniej zostaną wyemitowane w tym okresie, bez ryzyka niedotrzymania przez Unię zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego, a także metodę opracowywania tego budżetu orientacyjnego.*

- (31) Dostosowanie się do zmiany klimatu jest kluczowym elementem długoterminowej, światowej reakcji na tę zmianę. ***Negatywne skutki zmiany klimatu mogą przekroczyć zdolności przystosowawcze państw członkowskich.*** Dlatego państwa członkowskie i Unia powinny zwiększyć swoje zdolności przystosowawcze, wzmocnić odporność i zmniejszyć podatność na skutki zmiany klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego, jak również zmaksymalizować korzyści płynące z innych polityk i przepisów. Komisja powinna przyjąć unijną strategię w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim. Państwa członkowskie powinny przyjąć kompleksowe krajowe strategie i plany przystosowawcze ***w oparciu o rzetelne analizy dotyczące zmiany klimatu i wrażliwości, oceny postępów i wskaźniki, oraz bazując na najlepszych dostępnych i najbardziej aktualnych dowodach naukowych.*** Unia powinna dążyć do stworzenia ***korzystnego otoczenia regulacyjnego dla krajowych polityk i środków wdrażanych przez państwa członkowskie w celu przystosowania się do zmiany klimatu. Poprawa odporności na zmianę klimatu i zdolności przystosowania się do niej wymaga wspólnych wysiłków wszystkich sektorów gospodarki i społeczeństwa, a także spójnej i konsekwentnej polityki we wszystkich właściwych aktach prawnych i strategiach politycznych.***

- (32) *Ekosystemy, ludzie i gospodarki we wszystkich regionach Unii będą narażone na poważne skutki zmiany klimatu, takie jak ekstremalne upały, powodzie, susze, niedobory wody, podnoszenie się poziomu mórz i oceanów, topnienie lodowców, pożary lasów, wiatrolomy i straty w rolnictwie. Ostatnie zdarzenia ekstremalne spowodowały już istotne skutki dla ekosystemów, wpływając na sekwestrację dwutlenku węgla oraz zdolności lasów i gruntów rolnych do magazynowania go. Zwiększenie zdolności przystosowawczych i odporności, z uwzględnieniem celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, pomaga zminimalizować wpływ zmiany klimatu, stawić czoła nieuniknionym skutkom w sposób zrównoważony pod względem społecznym oraz poprawić warunki życia na dotkniętych obszarach. Wczesne przygotowanie się na tego rodzaju skutki jest opłacalne i może być bardzo korzystne dla ekosystemów, zdrowia i gospodarki. Szczególnie rozwiązania oparte na zasobach przyrody mogą przynieść korzyści w zakresie łagodzenia zmiany klimatu, przystosowania się do niej i ochrony różnorodności biologicznej.*
- (33) *Określone programy ustanowione na mocy wieloletnich ram finansowych przewidują przegląd projektów w celu zapewnienia, aby projekty takie były odporne na potencjalne negatywne skutki zmiany klimatu, poprzez ocenę podatności na zmianę klimatu i ocenę ryzyka, w tym za pomocą odpowiednich środków przystosowawczych, oraz aby uwzględniały one koszty emisji gazów cieplarnianych i pozytywne skutki środków łagodzenia zmiany klimatu w analizie kosztów i korzyści. Przyczynia się to do uwzględnienia ryzyka związanego ze zmianą klimatu oraz ocen podatności na zmianę klimatu i przystosowania do niej w decyzjach dotyczących inwestycji i planowania działań w ramach budżetu Unii.*

- (34) Przy wprowadzaniu na poziomie Unii i na poziomie krajowym środków odpowiednich do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej państwa członkowskie oraz Parlament Europejski, Rada i Komisja powinny uwzględnić *między innymi*: wkład transformacji, która wiedzie do neutralności klimatycznej, w **zdrowie publiczne, jakość środowiska, dobrostan obywateli, dobrobyt społeczeństwa, zatrudnienie i konkurencyjność gospodarki; transformację energetyczną, wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego i zwalczanie ubóstwa energetycznego**; bezpieczeństwo żywnościowe i przystępność cenową żywności; **rozwój systemów zrównoważonej i inteligentnej mobilności i transportu**; sprawiedliwość i solidarność pomiędzy państwami członkowskimi i wewnątrz nich, w świetle ich możliwości ekonomicznych, okoliczności krajowych, *takich jak szczególna sytuacja wysp*, oraz potrzeby stopniowej konwergencji; potrzebę zadbania o to, by transformacja była sprawiedliwa i uczciwa społecznie, *za pomocą odpowiednich programów edukacyjnych i szkoleniowych*; najlepszą dostępną i najbardziej aktualną wiedzę naukową, w szczególności ustalenia zgłoszone przez IPCC; potrzebę uwzględnienia ryzyka związanego ze zmianą klimatu w decyzjach dotyczących inwestycji i planowania; efektywność pod względem kosztów i neutralność technologiczną w dążeniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych i zwiększenia pochłaniania oraz zwiększenia odporności; oraz z upływem czasu dalszy rozwój integralności środowiskowej i wzrost poziomu ambicji.
- (35) *Zgodnie z Europejskim Zielonym Ładem dnia 9 grudnia 2020 r. Komisja przyjęła komunikat zatytułowany „Strategia na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności – europejski transport na drodze ku przyszłości”. W strategii tej określono plan na rzecz zrównoważonej i inteligentnej przyszłości transportu europejskiego oraz plan działania zmierzający do ograniczenia emisji z sektora transportu o 90 % do 2050 r.*

- (36) Dla zapewnienia, aby Unia i państwa członkowskie pozostały na właściwej drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej i postępu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, Komisja powinna regularnie oceniać poczynione postępy *w oparciu o informacje określone w niniejszym rozporządzeniu, w tym informacje przedkładane i zgłaszane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999. Aby umożliwić terminowe przygotowanie globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, wyniki takiej oceny powinny być publikowane do dnia 30 września, co pięć lat, począwszy od roku 2023. Oznacza to, że sprawozdania przygotowywane na mocy art. 29 ust. 5 i art. 35 tego rozporządzenia oraz, w stosownych latach, powiązane sprawozdania na mocy art. 29 ust. 1 i art. 32 tego rozporządzenia należy przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie równocześnie z wynikami tej oceny.* W przypadku gdy zbiorowe postępy poczynione przez państwa członkowskie w dążeniu do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej lub w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu będą niewystarczające lub jeżeli unijne środki będą niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu, Komisja powinna wprowadzić niezbędne środki zgodnie z Traktatami. Komisja powinna również regularnie oceniać odpowiednie środki krajowe i wydawać zalecenia, jeżeli stwierdzi, że środki zastosowane przez państwo członkowskie są niespójne z celem neutralności klimatycznej lub nieadekwatne pod względem zwiększania zdolności adaptacyjnych, wzmocnienia odporności lub zmniejszania podatności na zmianę klimatu.

- (37) Komisja powinna zapewnić solidną i obiektywną ocenę w oparciu o najnowsze dane naukowe, techniczne i społeczno-gospodarcze, uwzględniającą szeroki zakres niezależnej wiedzy specjalistycznej, oraz powinna oprzeć tę ocenę na odpowiednich informacjach, w tym na informacjach przedłożonych i zgłoszonych przez państwa członkowskie, sprawozdaniach EEA, komitetu doradczego i działającego w ramach Komisji Wspólnego Centrum Badawczego, najlepszej dostępnej i najbardziej aktualnej wiedzy naukowej, w tym ostatnich raportach IPCC, *IPBES i innych organów międzynarodowych orazna danych z obserwacji Ziemi pochodzących z unijnego programu obserwacji i monitorowania Ziemi Copernicus. Komisja powinna ponadto oprzeć swoją ocenę na orientacyjnej, liniowej trajektorii łączącej unijne cele klimatyczne na rok 2030 i rok 2040, gdy zostaną one przyjęte, z unijnym celem neutralności klimatycznej i służącej jako orientacyjne narzędzie wykorzystywane do szacowania i oceny zbiorowych postępów na drodze do osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej. Orientacyjna, liniowa trajektoria pozostaje bez uszczerbku dla jakichkolwiek decyzji służących wyznaczeniu unijnego celu klimatycznego na rok 2040.* Z uwagi na to, że Komisja zobowiązała się sama sprawdzić, w jaki sposób sektor publiczny może wykorzystać unijną systematykę dotyczącą zrównoważonego rozwoju w kontekście Europejskiego Zielonego Ładu, powinno to obejmować informacje o zrównoważonych środowiskowo inwestycjach Unii lub państw członkowskich spójnych z rozporządzeniem *Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852*¹⁸, kiedy takie informacje staną się dostępne. Komisja powinna w miarę możliwości korzystać z europejskich i globalnych danych i statystyk oraz dążyć do fachowego nadzoru. EEA powinna wspomagać Komisję, w stosownych przypadkach i zgodnie ze swoim rocznym programem pracy.

¹⁸ *Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/852 z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia ram ułatwiających zrównoważone inwestycje, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/2088 (Dz.U. L 198 z 22.6.2020, s. 13).*

- (38) Ponieważ w stymulowaniu transformacji w kierunku neutralności klimatycznej znaczącą rolę do odegrania mają obywatele i społeczności, należy ***propagować i*** wspierać duże zaangażowanie publiczne i społeczne ***na wszystkich poziomach, w tym na poziomach krajowym, regionalnym i lokalnym, w drodze inkluzywnego i dostępnego procesu.*** Komisja powinna zatem współpracować ze wszystkimi grupami społeczeństwa, ***w tym z zainteresowanymi stronami reprezentującymi różne sektory gospodarki,*** aby umożliwić im podejmowanie działań na rzecz neutralności klimatycznej i budowania odpornego na zmianę klimatu społeczeństwa, oraz wzmocnić ich pozycję, w tym za pomocą Europejskiego Paktu na rzecz Klimatu.

- (39) Zgodnie z zobowiązaniem Komisji do stosowania zasad lepszego stanowienia prawa należy dążyć do tego, by instrumenty Unii w odniesieniu do redukcji emisji gazów cieplarnianych były spójne. System służący do pomiaru postępów na drodze do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej, jak również spójności środków wprowadzanych z myślą o jego realizacji, powinien być oparty na ramach zarządzania określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1999 i spójny z tymi ramami, ***a także uwzględnić wszystkie pięć wymiarów unii energetycznej***. W szczególności system regularnej sprawozdawczości oraz podział na etapy procesu oceny i działań podejmowanych przez Komisję na podstawie sprawozdawczości powinny zostać dostosowane do wymogów przedkładania przez państwa członkowskie informacji i sprawozdań określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/1999. Należy zatem zmienić rozporządzenie (UE) 2018/1999, aby włączyć cel neutralności klimatycznej do odpowiednich przepisów.

- (40) Ponieważ zmiana klimatu jest z definicji wyzwaniem międzynarodowym, działania krajowe należy uzupełniać i wzmacniać za pomocą skoordynowanych działań na poziomie Unii. Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, mianowicie osiągnięcie neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r., nie może zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się ramy nieodwracalnego i stopniowego ograniczania **antropogenicznych** emisji gazów cieplarnianych **przez źródła** oraz ich zwiększonego pochłaniania przez pochłaniacze ■ **uregulowanego przez** ■ **prawo** Unii.

W niniejszym rozporządzeniu określa się wiążący cel polegający na osiągnięciu neutralności klimatycznej w Unii do 2050 r., w dążeniu do osiągnięcia długoterminowego celu dotyczącego temperatury określonego w art. 2 ust. 1 lit. a) porozumienia paryskiego, i ustanawia się ramy służące osiągnięciu postępów w realizacji globalnego celu w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu ustanowionego w art. 7 porozumienia paryskiego. Niniejszym rozporządzeniem ustanawia się również wiążący cel Unii zakładający ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych do roku 2030.

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych wymienionych w części 2 załącznika V do rozporządzenia (UE) 2018/1999 **przez źródła** oraz ich pochłaniania przez ■ pochłaniacze.

Artykuł 2

Cel neutralności klimatycznej

1. Emisje i pochłanianie gazów cieplarnianych w całej Unii, uregulowane przez prawo Unii, należy zrównoważyć **w Unii** najpóźniej do 2050 r., tym samym zmniejszając emisje do poziomu zero netto w tym terminie, **a następnie Unia powinna dążyć do osiągnięcia ujemnych emisji**.
2. Właściwe instytucje Unii i państwa członkowskie wprowadzają odpowiednio na poziomach unijnym i krajowym środki niezbędne, by umożliwić wspólne osiągnięcie celu neutralności klimatycznej określonego w ust. 1, uwzględniając znaczenie, **jakie w dążeniu do osiągnięcia tego celu** ma propagowanie **zarówno** sprawiedliwości i solidarności między państwami członkowskimi, **jak i opłacalności**.

Artykuł 3

Doradztwo naukowe w sprawie zmiany klimatu

1. *Europejski naukowy komitet doradczy ds. zmiany klimatu ustanowiony na mocy art. 10a rozporządzenia (WE) nr 401/2009 (zwany dalej „komitetem doradczym”) ze względu na swoją niezależność oraz wiedzę naukową i techniczną służy Unii jako punkt odniesienia w zakresie wiedzy naukowej związanej ze zmianą klimatu.*
2. *Zadania komitetu doradczego obejmują:*
 - a) *uwzględnianie najnowszych ustaleń naukowych zawartych w raportach IPCC i naukowych danych klimatycznych, w szczególności w odniesieniu do informacji istotnych dla Unii;*
 - b) *udzielanie porad naukowych i sporządzanie raportów na temat istniejących i proponowanych środków unijnych, celów klimatycznych i orientacyjnych budżetów emisyjnych oraz ich spójności z celami niniejszego rozporządzenia i międzynarodowymi zobowiązaniami Unii wynikającymi z porozumienia paryskiego;*
 - c) *przyczynianie się do wymiany niezależnej wiedzy naukowej w dziedzinie modelowania, monitorowania oraz obiecujących badań naukowych i innowacji sprzyjających ograniczeniu emisji lub zwiększeniu pochłaniania;*

- d) *określenie działań i możliwości niezbędnych do pomyślnego osiągnięcia unijnych celów klimatycznych;*
 - e) *podnoszenie świadomości na temat zmiany klimatu i jej skutków, a także stymulowanie dialogu i współpracy między organami naukowymi w Unii oraz uzupełnianie prowadzonych działań i wysiłków.*
3. *W swoich działaniach komitet doradczy kieruje się najlepszymi dostępnymi i najnowszymi dowodami naukowymi, w tym najnowszymi raportami IPCC, IPBES i innych organów międzynarodowych. Dbą on o to, by proces ten był w pełni przejrzysty, oraz podaje swoje raporty do wiadomości publicznej. Może uwzględniać wyniki pracy krajowych organów doradczych ds. klimatu, o których mowa w ust. 4, o ile są one dostępne.*
4. *Aby wzmocnić rolę nauki w dziedzinie polityki klimatycznej, zachęca się każde państwo członkowskie do ustanowienia krajowego organu doradczego ds. klimatu, odpowiedzialnego za udzielanie właściwym organom krajowym specjalistycznych porad naukowych w zakresie polityki klimatycznej zgodnie z zaleceniem danego państwa członkowskiego. Państwo członkowskie, które podejmie decyzję o powołaniu takiego organu doradczego, informuje o tym EEA.*

Artykuł 4

Pośrednie cele klimatyczne Unii

1. Aby osiągnąć cel neutralności klimatycznej określony w art. 2 ust. 1, wiążącym celem Unii w zakresie klimatu na 2030 r. jest ograniczenie emisji netto gazów cieplarnianych (emisje po odliczeniu pochłaniania) w Unii do roku 2030 o co najmniej 55 % w porównaniu z poziomami z 1990 r.)

W trakcie realizacji celu, o którym mowa w akapicie pierwszym, odpowiednie instytucje Unii i państwa członkowskie priorytetowo traktują szybkie i przewidywalne redukcje emisji, a jednocześnie zwiększają pochłanianie przez naturalne pochłaniacze.

Aby zapewnić, że do 2030 r. zostaną podjęte wystarczające działania łagodzące, do celów niniejszego rozporządzenia i bez uszczerbku dla przeglądu przepisów Unii, o którym mowa w ust. 2, wkład pochłaniania netto w osiąganie unijnego celu klimatycznego na rok 2030 ogranicza się do 225 mln ton ekwiwalentu CO₂. Aby wzmocnić pochłaniacze dwutlenku węgla w Unii zgodnie z celem, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., Unia dąży do zwiększenia swojego poziomu netto pochłaniania dwutlenku węgla w 2030 r.

2. Do dnia 30 czerwca 2021 r. Komisja dokona przeglądu stosownych unijnych aktów prawnych, aby umożliwić osiągnięcie celu określonego w ust. 1 niniejszego artykułu oraz celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1, oraz rozważy wprowadzenie niezbędnych środków, w tym przyjęcie wniosków ustawodawczych, zgodnie z Traktatami.

W ramach przeglądu, o którym mowa w akapicie pierwszym, i przyszłych przeglądów Komisja oceni w szczególności dostępność – na mocy prawa Unii – odpowiednich instrumentów i zachęt służących mobilizowaniu potrzebnych inwestycji i w razie potrzeby zaproponuje stosowne środki.

Po przyjęciu wniosków ustawodawczych przez Komisję monitoruje ona procedury ustawodawcze dotyczące poszczególnych wniosków i może składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdania na temat tego, czy przewidziany wynik tych procedur ustawodawczych, rozpatrywany łącznie, pozwoli osiągnąć cel określony w ust. 1. Jeżeli przewidywany wynik nie przyniesie rezultatu zgodnego z celem określonym w ust. 1, Komisja może podjąć niezbędne środki, w tym przyjąć wnioski ustawodawcze, zgodnie z Traktatami.

3. *Z myślą o osiągnięciu celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 niniejszego rozporządzenia ustanawia się ogólnounijny cel klimatyczny na rok 2040. W tym celu najpóźniej w terminie sześciu miesięcy od pierwszego globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, Komisja – w oparciu o szczegółową ocenę skutków – przedstawi odpowiedni wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany niniejszego rozporządzenia, tak aby uwzględnić unijny cel klimatyczny na rok 2040, biorąc pod uwagę wnioski z ocen, o których mowa w art. 6 i 7 niniejszego rozporządzenia, oraz wyniki globalnego przeglądu.*

4. *Jednocześnie z przedłożeniem wniosku ustawodawczego dotyczącego unijnego celu klimatycznego na rok 2040, o którym mowa w ust. 3, Komisja publikuje w odrębnym sprawozdaniu przewidywany orientacyjny budżet emisyjny Unii na lata 2030–2050, określony jako orientacyjna całkowita ilość emisji netto gazów cieplarnianych (wyrażonych jako ekwiwalent CO₂, wraz z odrębnymi informacjami o emisjach i pochłaniania), które najprawdopodobniej zostaną wyemitowane w tym okresie bez ryzyka niedotrzymania przez Unię zobowiązań wynikających z porozumienia paryskiego. Przewidywany orientacyjny budżet emisyjny Unii opiera się na najlepszej dostępnej wiedzy naukowej, uwzględnia się w nim porady komitetu doradczego, a także – w przypadku jego przyjęcia – odpowiednie przepisy Unii służące wdrażaniu unijnego celu klimatycznego na rok 2030. Komisja publikuje również metodykę opracowywania przewidywanego orientacyjnego budżetu emisyjnego Unii.*
5. Proponując zgodnie z ust. 3 *unijny cel klimatyczny na rok 2040*, Komisja bierze pod uwagę:
- a) *najlepsze dostępne i najnowsze dowody naukowe, w tym najnowsze raporty IPCC i komitetu doradczego;*
 - b) *skutki społeczne, gospodarcze i środowiskowe, w tym koszty niepodjęcia działań;*
 - c) *potrzebę zapewnienia wszystkim sprawiedliwej i uczciwej społecznie transformacji;*

- d) opłacalność i efektywność gospodarczą;
- e) konkurencyjność unijnej gospodarki, *w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw oraz sektorów najbardziej narażonych na ucieczkę emisji*;
- f) *najlepsze dostępne, opłacalne, bezpieczne i skalowalne technologie*;
- g) efektywność energetyczną *i zasadę „efektywność energetyczna przede wszystkim”*, przystępność cenową energii i bezpieczeństwo dostaw;
- h) uczciwość i solidarność pomiędzy państwami członkowskimi i wewnątrz nich;
- i) potrzebę zapewnienia skuteczności środowiskowej i rozwoju w czasie;
- j) *potrzebę utrzymania i poprawy naturalnych pochłaniaczy oraz zarządzania nimi w perspektywie długoterminowej oraz ochrony i odbudowy różnorodności biologicznej*;
- k) potrzeby i możliwości inwestycyjne;

■

- l) zmiany sytuacji międzynarodowej i działania podejmowane na rzecz realizacji długoterminowych celów porozumienia paryskiego i ostatecznego celu UNFCCC;
 - m) *dostępne informacje na temat przewidywanego orientacyjnego budżetu emisyjnego Unii na lata 2030–2050, o którym mowa w ust. 4.*
6. *W terminie sześciu miesięcy od drugiego globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, Komisja może zaproponować zmianę unijnego celu klimatycznego na rok 2040 zgodnie z art. 11 niniejszego rozporządzenia.*
7. *Przepisy niniejszego artykułu poddaje się przeglądowi w świetle rozwoju sytuacji międzynarodowej i działań podjętych z myślą o osiągnięciu długoterminowych celów porozumienia paryskiego, w tym w odniesieniu do wyników międzynarodowych dyskusji na temat wspólnych ram czasowych dotyczących wkładów ustalonych na poziomie krajowym.*

Artykuł 5

Przystosowanie się do zmiany klimatu

1. Odpowiednie instytucje Unii i państwa członkowskie zapewniają ciągłe postępy w zwiększaniu zdolności do adaptacji, wzmacnianiu odporności i zmniejszaniu podatności na zmianę klimatu zgodnie z art. 7 porozumienia paryskiego.
2. ***Komisja przyjmuje unijną strategię w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu zgodnie z porozumieniem paryskim i dokonuje jej regularnego przeglądu w związku z przeglądem przewidzianym w art. 6 ust. 2 lit. b) niniejszego rozporządzenia.***
3. ***Odpowiednie instytucje Unii i państwa członkowskie zapewniają również, by stosowane w Unii i w państwach członkowskich strategie polityczne dotyczące przystosowania się do zmiany klimatu były spójne, wzajemnie się wspierały, dostarczały dodatkowych korzyści strategiom sektorowym i działały na rzecz lepszej integracji kwestii przystosowania się do zmiany klimatu we wszystkich obszarach polityki, w tym w razie potrzeby odpowiednich strategii i działań społeczno-gospodarczych i środowiskowych, a także w działaniach zewnętrznych Unii. Koncentrują się przy tym w szczególności na najsłabszych i najbardziej dotkniętych grupach ludności i sektorach oraz określają niedociągnięcia w tym zakresie we współpracy ze społeczeństwem obywatelskim.***

4. Państwa członkowskie *przyjmują* i wdrażają krajowe strategie i plany przystosowawcze, z *uwzględnieniem unijnej strategii w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu* i w oparciu o rzetelne *analizy* dotyczące *zmiany klimatu i wrażliwości, oceny postępów oraz wskaźniki oraz bazując na najlepszych dostępnych i najbardziej aktualnych dowodach naukowych*. W swoich *krajowych strategiach państwa członkowskie uwzględniają szczególną podatność konkretnych sektorów, między innymi rolnictwa, oraz systemów wodnych i żywnościowych, jak również bezpieczeństwa żywnościowego, a także promują rozwiązania oparte na zasobach przyrody i przystosowanie się oparte na ekosystemach*. Państwa członkowskie *regularnie aktualizują strategie i uwzględniają związane z nimi zaktualizowane informacje w sprawozdaniach przedkładanych na podstawie art. 19 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2018/1999*.
5. *Do dnia ... [rok od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja, podczas planowania, opracowywania, realizacji i monitorowania projektów i programów dotyczących projektów, przyjmuje wytyczne określające wspólne zasady i praktyki w zakresie identyfikacji i klasyfikacji materialnych fizycznych zagrożeń klimatycznych oraz zarządzania ostrożnościowego tymi zagrożeniami*.

Artykuł 6

Ocena postępów i środków unijnych

1. Do dnia 30 września 2023 r., a następnie co pięć lat od tej daty Komisja ocenia, wraz z oceną przewidzianą w art. 29 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2018/1999:
 - a) zbiorowe postępy poczynione przez wszystkie państwa członkowskie na drodze do realizacji celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 niniejszego rozporządzenia ■ ;
 - b) zbiorowe postępy poczynione przez wszystkie państwa członkowskie w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5 niniejszego rozporządzenia.

Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski z tej oceny, wraz ze sprawozdaniem na temat stanu unii energetycznej opracowanym w danym roku kalendarzowym zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

2. Do dnia 30 września 2023 r., a następnie co pięć lat od tej daty Komisja dokonuje przeglądu:
 - a) spójności środków unijnych z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 ■ ;
 - b) *spójności* środków unijnych z *zapewnianiem* postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5.

3. Jeżeli na podstawie oceny, o której mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, Komisja stwierdza, że środki unijne są niespójne z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 lub **niespójne z zapewnianiem** postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5, lub że postępy na drodze do osiągnięcia tego celu neutralności klimatycznej lub postępy w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5, są niewystarczające, wprowadza niezbędne środki zgodnie z Traktatami **■** .
4. Przed przyjęciem jakichkolwiek projektów środków lub wniosków ustawodawczych, **w tym wniosków budżetowych**, Komisja ocenia **ich spójność z celem** neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 **i z unijnymi celami klimatycznymi na 2030 r. i 2040 r.**, oraz włącza tę ocenę do wszelkich ocen skutków towarzyszących tym środkom lub wnioskom ustawodawczym i podaje wyniki tej oceny do wiadomości publicznej w chwili przyjęcia. **Komisja ocenia również, czy dane projekty środków lub wniosków ustawodawczych, w tym wniosków budżetowych, są spójne z dążeniem do zapewnienia postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5. Przy sporządzaniu projektów środków i wniosków ustawodawczych Komisja stara się dostosować je do celów niniejszego rozporządzenia. W przypadku braku dostosowania Komisja przedstawia uzasadnienie w ramach oceny spójności, o której mowa w niniejszym ustępie.**

Artykuł 7
Ocena środków krajowych

1. Do dnia 30 września 2023 r., a następnie co pięć lat od tej daty Komisja ocenia:
 - a) spójność zidentyfikowanych środków krajowych, na podstawie zintegrowanych krajowych planów w zakresie energii i klimatu, ***dlugoterminowych strategii krajowych i*** dwuletnich sprawozdań z postępów przedłożonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999, odpowiednich do osiągnięcia celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 niniejszego regulaminu ;
 - b) ***spójność*** odpowiednich środków krajowych ***z zapewnianiem*** postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5, ***z uwzględnieniem krajowych strategii przystosowawczych, o których mowa w art. 5 ust. 4.***

Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski z tej oceny, wraz ze sprawozdaniem na temat stanu unii energetycznej opracowanym w danym roku kalendarzowym zgodnie z art. 35 rozporządzenia (UE) 2018/1999.

2. Jeżeli Komisja stwierdza, z należyтым uwzględnieniem zbiorowych postępów ocenionych zgodnie z art. 6 ust. 1, że środki przyjęte przez państwo członkowskie są niespójne z celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 lub **niespójne z zapewnianiem** postępów w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu, o których mowa w art. 5, może wydać zalecenia dla tego państwa członkowskiego. Komisja podaje te zalecenia do wiadomości publicznej.
3. Jeżeli zgodnie z ust. 2 zostaną wydane zalecenia, zastosowanie mają następujące zasady:
 - a) **w ciągu sześciu miesięcy od otrzymania zalecenia** dane państwo członkowskie **powiadamia Komisję o tym, w jaki sposób zamierza należycie uwzględnić** zalecenia, w duchu solidarności między państwami członkowskimi a Unią oraz między państwami członkowskimi;

- b) *po przedłożeniu powiadomienia, o którym mowa w lit. a) niniejszego ustępu,* zainteresowane państwo członkowskie w swoim *kolejnym* zintegrowanym krajowym sprawozdaniu z postępów w dziedzinie energii i klimatu, przedłożonym zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) 2018/1999, w roku następującym po roku wydania zaleceń podaje, w jaki sposób należycie uwzględniło te zalecenia. Jeżeli dane państwo członkowskie postanowi nie brać pod uwagę zaleceń w całości lub w znacznej mierze, przedstawia Komisji uzasadnienie tej decyzji;
- c) zalecenia są uzupełnieniem najbardziej aktualnych zaleceń dla poszczególnych państw wydawanych w ramach europejskiego semestru.

Artykuł 8

Wspólne przepisy dotyczące oceny Komisji

1. *Pierwszej i drugiej oceny, o których mowa w art. 6 i 7, Komisja dokonuje na podstawie orientacyjnej, liniowej trajektorii określającej ścieżkę redukcji emisji netto na poziomie Unii i która łączy unijny cel klimatyczny na 2030 r., o którym mowa w art. 4 ust. 1, unijny cel klimatyczny na 2040 r., gdy zostanie przyjęty, oraz cel neutralności klimatycznej określony w art. 2 ust. 1.*
2. *Po pierwszej i drugiej ocenie, o których mowa w ust. 1 Komisja dokonuje wszelkich kolejnych ocen na podstawie orientacyjnej, liniowej trajektorii łączącej unijny cel klimatyczny na 2040 r., gdy zostanie przyjęty, z celem dotyczącym neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1.*
3. Oprócz środków krajowych, o których mowa w art. 7 ust. 1 lit. a), Komisja opiera swoje oceny, o których mowa w art. 6 i 7, na co najmniej:
 - a) informacjach przedłożonych i zgłoszonych zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999;
 - b) sprawozdaniach EEA, *komitetu doradczego i działającego w ramach Komisji Wspólnego Centrum Badawczego*;
 - c) europejskich *i globalnych* statystykach i danych, w tym *statystykach i danych pochodzących z unijnego programu obserwacji i monitorowania Ziemi Copernicus, oraz danych na temat odnotowanych i przewidywanych strat wynikających z niekorzystnych skutków klimatycznych, a także na szacunkach kosztów niepodejmowania lub opóźnienia działań*, o ile dane te są dostępne;

- d) najlepszych dostępnych i najbardziej aktualnych dowodach naukowych, w tym najnowszych raportach IPCC, *IPBES i innych organów międzynarodowych*; oraz
 - e) wszelkich dodatkowych informacjach na temat zrównoważonych środowiskowo inwestycji Unii lub państw członkowskich w tym w miarę możliwości inwestycji spójnych z rozporządzeniem (UE) **2020/852**.
4. EEA pomaga Komisji w przygotowaniu oceny, o której mowa w art. 6 i 7, zgodnie ze swoim rocznym programem prac.

Artykuł 9

Udział społeczeństwa

- 1.** Komisja współpracuje ze wszystkimi grupami społecznymi, aby umożliwić im podejmowanie działań na rzecz ***sprawiedliwej i uczciwej społecznie transformacji w kierunku*** społeczeństwa neutralnego dla klimatu i odpornego na zmianę klimatu oraz aby wzmocnić ich pozycję w tym zakresie. Komisja ułatwia inkluzyny i dostępny na wszystkich poziomach – w tym na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, oraz z udziałem partnerów społecznych, ***środowisk akademickich, środowiska biznesu,*** obywateli i społeczeństwa obywatelskiego – proces zmierzający do wymiany najlepszych praktyk i określenia działań w celu przyczyniania się do osiągnięcia celów niniejszego rozporządzenia. Komisja może również korzystać z ***konsultacji publicznych i*** z wielopoziomowych dialogów w dziedzinie klimatu i energii ustanowionych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 10 i 11 rozporządzenia (UE) 2018/1999.
- 2.** ***Komisja wykorzystuje wszelkie odpowiednie instrumenty, w tym Europejski Pakt na rzecz Klimatu, aby zaangażować obywateli, partnerów społecznych i zainteresowane strony oraz wspierać dialog i rozpowszechnianie informacji naukowych na temat zmiany klimatu i jej aspektów społecznych oraz związanych z równouprawnieniem płci.***

Artykuł 10

Sektorowe plany działania

Komisja nawiązuje kontakt z sektorami gospodarki w Unii, które chcą przygotować orientacyjne dobrowolne plany działania z myślą o osiągnięciu celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1. Komisja monitoruje opracowywanie takich planów działania. Jej zaangażowanie obejmuje ułatwianie dialogu na poziomie Unii oraz wymianę najlepszych praktyk między odpowiednimi zainteresowanymi stronami.

Artykuł 11

Przegląd

W terminie sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu, o którym mowa w art. 14 porozumienia paryskiego, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, obok wniosków z ocen, o których mowa w art. 6 i 7 niniejszego rozporządzenia, sprawozdanie na temat funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, w którym uwzględnia:

- a) najlepsze dostępne i najnowsze dowody naukowe, w tym najnowsze raporty IPCC i komitetu doradczego;*
- b) zmiany sytuacji międzynarodowej i działania podejmowane na rzecz realizacji długoterminowych celów porozumienia paryskiego.*

W stosownym przypadku Komisja załącza do sprawozdania wnioski ustawodawcze dotyczące zmiany niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 12

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 401/2009

W rozporządzeniu (WE) nr 401/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 10a

- 1. Niniejszym ustanawia się europejski naukowy komitet doradczy ds. zmiany klimatu (zwany dalej "komitetem doradczym").**
- 2. W skład komitetu doradczego wchodzi 15 wyższych rangą ekspertów naukowych zajmujących się szerokim zakresem odpowiednich dyscyplin. Członkowie komitetu doradczego spełniają kryteria określone w ust. 3. Nie więcej niż dwóch członków komitetu doradczego może mieć obywatelstwo tego samego państwa członkowskiego. Niezależność członków komitetu doradczego jest niekwestionowana.**

3. *Zarząd wyznacza członków komitetu doradczego na czteroletnią kadencję, z możliwością jednokrotnego odnowienia, w wyniku otwartej, sprawiedliwej i przejrzystej procedury selekcji. Przy wyborze członków komitetu doradczego zarząd dąży do zapewnienia wiedzy fachowej z różnych dyscyplin i sektorów, jak również równowagi płci i równowagi geograficznej. Wybór członków opiera się na następujących kryteriach:*
- a) doskonałość naukowa;*
 - b) doświadczenie w przeprowadzaniu ocen naukowych i udzielaniu porad naukowych w dziedzinach, w których kandydat dysponuje wiedzą fachową;*
 - c) szeroka wiedza fachowa w dziedzinie nauk o klimacie i środowisku lub innych dziedzinach nauki istotnych dla osiągnięcia celów klimatycznych Unii;*
 - d) doświadczenie zawodowe w środowisku interdyscyplinarnym w kontekście międzynarodowym.*
4. *Członkowie komitetu doradczego są powoływani jako osoby prywatne i wydają opinie z zachowaniem pełnej niezależności od państw członkowskich i instytucji Unii. Komitet doradczy wybiera spośród swoich członków przewodniczącego na okres czterech lat i uchwała regulamin.*

5. *Komitet doradczy uzupełnia prace Agencji, a jednocześnie niezależnie wykonuje swoje zadania. Komitet doradczy niezależnie ustala swój roczny program prac w konsultacji z zarządem. Przewodniczący komitetu doradczego informuje zarząd i dyrektora wykonawczego o tym programie i jego realizacji.*”;

2) w art. 11 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. *Budżet Agencji obejmuje również wydatki związane z komitetem doradczym.*”.

Artykuł 13

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2018/1999

W rozporządzeniu (UE) 2018/1999 wprowadza się następujące zmiany:

1) art. 1 ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) wdrożenie strategii i środków służących osiągnięciu **celów unii energetycznej oraz wywiązaniu się z długoterminowych zobowiązań Unii do redukcji emisji gazów cieplarnianych zgodnie z porozumieniem paryskim, w szczególności** unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/... ⁺, **■** a w pierwszym okresie dziesięcioletnim od 2021 r. do 2030 r. – w szczególności osiągnięciu celów Unii na 2030 r. w dziedzinie energii i klimatu;

* Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/... z dnia ... ustanawiające ramy na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmieniające rozporządzenie **(WE) nr 401/2009 i rozporządzenie** (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L ...).”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w tekście numer rozporządzenia zawartego w dossier PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)), a w przypisie – numer i datę tego rozporządzenia oraz odniesienie do Dz.U.

2) art. 2 pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) »prognozy« oznaczają przewidywania dotyczące antropogenicznych emisji gazów cieplarnianych z różnych źródeł oraz pochłaniania emisji przez pochłaniacze lub zmian w systemie energetycznym, w tym co najmniej oszacowania ilościowe dla następujących bezpośrednio po roku sprawozdawczym kolejnych sześciu lat kończących się cyfrą 0 lub 5;”;

3) art. 3 ust. 2 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) ocena wpływu planowanych polityk i środków na realizację założeń, o których mowa w lit. b) niniejszego ustępu, w tym ich spójności z unijnym celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺, z określonymi w porozumieniu paryskim długoterminowymi założeniami dotyczącymi redukcji emisji gazów cieplarnianych i z długoterminowymi strategiami, o których mowa w art. 15 niniejszego rozporządzenia;”;

4) w art. 8 ust. 2 dodaje się literę w brzmieniu:

„e) sposobu, w jaki istniejące polityki i środki oraz planowane polityki i środki przyczyniają się do osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺.”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

5) art. 11 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 11

Wielopoziomowy dialog w dziedzinie klimatu i energii

Każde państwo członkowskie zgodnie z przepisami krajowymi organizuje wielopoziomowy dialog w dziedzinie klimatu i energii, w którym mogą aktywnie uczestniczyć samorządy lokalne, organizacje społeczne, przedsiębiorcy, inwestorzy i inne odpowiednie zainteresowane strony oraz ogół społeczeństwa, by omawiać osiągnięcie unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺ oraz poszczególne scenariusze polityki energetyczno-klimatycznej, w tym w perspektywie długoterminowej, oraz dokonywać przeglądu postępów, chyba że to państwo członkowskie ma już strukturę służącą temu samemu celowi. Taki dialog może służyć omówieniu zintegrowanych krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu.”;

6) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każde państwo członkowskie opracowuje i przedkłada Komisji do dnia 1 stycznia 2020 r., następnie do dnia 1 stycznia 2029 r., a następnie co 10 lat swoją strategię długoterminową obejmującą perspektywę co najmniej 30 lat, zgodną z unijnym celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺. W razie potrzeby państwa członkowskie powinny aktualizować te strategie co pięć lat.”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

b) ust. 3 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) osiągania długoterminowej redukcji emisji gazów cieplarnianych oraz poprawy pochłaniania emisji przez pochłaniacze we wszystkich sektorach zgodnie z unijnym celem neutralności klimatycznej określonym w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺, **by – w świetle ustaleń Międzyrządowego Zespołu ds. Zmian Klimatu (IPCC) dotyczących koniecznych redukcji emisji gazów cieplarnianych i poprawy pochłaniania przez pochłaniacze – w sposób racjonalny pod względem kosztów zmniejszyć emisję gazów cieplarnianych w Unii oraz poprawić pochłanianie emisji przez pochłaniacze w dążeniu do osiągnięcia długoterminowego celu porozumienia paryskiego dotyczącego temperatury, tak aby doprowadzić w Unii do równowagi między antropogenicznymi emisjami gazów cieplarnianych przez źródła a ich pochłanianiem przez pochłaniacze, a w stosownym przypadku osiągnąć następnie ujemny bilans emisji;**”;

7) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) **informacje o postępach w osiąganiu celów, w tym unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺, założeń i wkładów określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu, a także w finansowaniu i realizacji strategii politycznych i środków niezbędnych do ich osiągnięcia, w tym przeglądzie faktycznie przeprowadzonych inwestycji w zestawieniu z pierwotnymi założeniami inwestycyjnymi;**”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

b) ust. 4 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Komisja, wspomagana przez Komitet ds. Unii Energetycznej, o którym mowa w art. 44 ust. 1 lit. b), przyjmuje akty wykonawcze w celu określenia struktury, formatu, szczegółów technicznych i procedury przekazywania informacji, o których mowa w ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, w tym metod sprawozdawczości na temat stopniowego wycofywania dotacji w energetyce, w szczególności w odniesieniu do paliw kopalnych, na podstawie art. 25 lit. d).”;

8) art. 29 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) postępy poszczególnych państw członkowskich w osiąganiu ich celów, w tym unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺, założeń i wkładów oraz we wdrażaniu strategii politycznych i środków określonych w zintegrowanym krajowym planie w dziedzinie energii i klimatu;”;

9) *art. 45 otrzymuje brzmienie:*

„Artykuł 45

Przegląd

W ciągu sześciu miesięcy od każdego globalnego przeglądu uzgodnionego na mocy art. 14 porozumienia paryskiego Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące funkcjonowania niniejszego rozporządzenia, jego wkładu w zarządzanie unią energetyczną, wkładu w realizację długoterminowych celów porozumienia paryskiego, postępów w osiąganiu celów dotyczących klimatu i energii na 2030 r. oraz unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia(UE) 2021/...⁺, dodatkowych założeń unii energetycznej oraz zgodności przepisów niniejszego rozporządzenia dotyczących planowania, sprawozdawczości i monitorowania z innymi przepisami unijnymi lub decyzjami dotyczącymi UNFCCC i porozumienia paryskiego. W stosownych przypadkach Komisja może dołączyć do sprawozdań wnioski ustawodawcze.”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

10) w części 1 załącznika I wprowadza się następujące zmiany:

a) w sekcji A w pkt 3.1.1 lit. i) otrzymuje brzmienie:

„(i) Polityki i środki służące do osiągnięcia celu określonego zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/842, jak wskazano w pkt 2.1.1 niniejszej sekcji, oraz polityki i środki mające na celu spełnienie wymogów określonych w rozporządzeniu (UE) 2018/841, obejmujące wszystkie najważniejsze sektory wysokoemisyjne oraz sektory związane ze zwiększaniem pochłaniania, z perspektywą osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺”;

b) w sekcji B dodaje się punkt w brzmieniu:

„5.5. Wkład planowanych polityk i środków na rzecz osiągnięcia unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺”;

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

11) w załączniku VI lit. c) pkt (viii) otrzymuje brzmienie:

„(viii) ocenę wkładu polityki lub środka w realizację unijnego celu neutralności klimatycznej określonego w art. 2 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/...⁺ oraz w realizację strategii długoterminowej, o której mowa w art. 15 niniejszego rozporządzenia;”.

⁺ Dz.U.: proszę wstawić w treści numer rozporządzenia zawartego w dokumencie PE-CONS 27/21 (2020/0036(COD)).

Artykuł 14
Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w ... dnia ... r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK DO REZOLUCJI USTAWODAWCZEJ

Oświadczenia Komisji

Pochłanianie przez sektor LULUCF i cel na 2030 r.

Unijny sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF) zarówno emituje gazy cieplarniane, jak i absorbuje CO₂ w glebie i biomasie. Przywrócenie i wzrost naszego pochłaniacza dwutlenku węgla w glebie – zdolności do absorbowania CO₂ przez środowisko naturalne, np. drzewa – ma kluczowe znaczenie dla osiągnięcia naszych celów klimatycznych.

Potrzebujemy coraz większego pochłaniania, aby UE osiągnęła neutralność klimatyczną do 2050 r. Odwrócenie obecnej tendencji wymaga podjęcia zdecydowanych działań krótkoterminowych. W komunikacie Komisji zatytułowanym „Ambitniejszy cel klimatyczny Europy do 2030 r. Inwestowanie w przyszłość neutralną dla klimatu z korzyścią dla obywateli” oszacowano, że konieczne i możliwe jest odwrócenie obecnej tendencji i zwiększenie do 2030 r. pochłaniania dwutlenku węgla do poziomu powyżej 300 mln ton ekwiwalentu CO₂.

Komisja przedstawi wnioski dotyczące zmiany rozporządzenia LULUCF zgodnie z tym ambitnym celem.

Dostęp do wymiaru sprawiedliwości

UE i jej państwa członkowskie są stronami Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ (EKG ONZ) o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska z dnia 25 czerwca 1998 r. („konwencja z ‘Aarhus’”).

Wykonując swoje obowiązki wynikające z rozporządzenia (UE) 2018/1999 dotyczące zaangażowania społeczeństwa w przygotowanie krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu oraz konsultacje w sprawie strategii długoterminowych, państwa członkowskie powinny zapewnić zainteresowanej społeczności dostęp do wymiaru sprawiedliwości w przypadku naruszenia takich obowiązków. Jest to zgodne z odpowiednim orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczącym dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska oraz z pełnym poszanowaniem zobowiązań podjętych przez państwa członkowskie jako strony konwencji z Aarhus¹⁹.

¹⁹ Zob. również komunikat „Poprawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska w UE i jej państwach członkowskich” (COM(2020)0643).